



W. BIEGAŃSKIĘO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·



BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK polityczny, społeczny, ekonomiczny i literacki

Podwójony sprawom miejscowym oraz

Zaplebia Dąbrowskiego.

Cena 3 kop.

| | |
|---------------------------------|---------|
| CENA PRENUMERATY | |
| za miejscowych i zamiejscowych: | |
| Rocznie | Rb. 6.— |
| Półrocznie | 3.— |
| Kwartalnie | 1.50 |
| Miesięcznie | 50 |

Adres Redakcji i Administracji: Częstochowa Aljeja 14 b, telefona № 50, skrytka pocztowa № 21, adres telegraficzny „Goniec-Częstochowa”.

Redakcja otwarta tylko w dni powszednie od godz. 5-ej do 7-jej wieczorem.

Administracja w dni powszednie do godz. 5-jej wieczorem, w niedziele i święta do godz. 11-jej rano.

Łąkopisy bez sakrtażenia nie swracają się.

Prasowarstwo i ogłoszenia w Częstochowie przyjmują wszystkie kufarnie.

CENA OGŁOSZEN:

Za jeden wiersz lub jego miejsce na I-zej stronie 80 k., na IV-jej 10 k.

Reklamy i Nekrologia za wiersz 20 k.

Nadcięcia za wiersz 50 kop.

Orzeczenia drobne po 3 kop. za wiersz

Reprezentantem „Gonia Częstochowskiego” na Sosnowiec i Zaplebie Dąbrowskie jest **Wacław Badurski** (Sosnowiec, hotel „Warszawski”.)

Reprezentację „Gonia Częstochowskiego” na Zawiercie objęła księgarnia pani **Z. Hubickiej** w Zawierciu.

Prenumeratę na „Goniec Częstochowski” w Rakowie przyjmuje p. **Kolasiński**.

Gabinet masażu i gimnastyki leczniczej
Masaż na ból głowy gimnastyka Frenkowska i t.p.)

St. Kiffer

2 Aljeja № 30. Tamże stać można Buskie błoto 880 i wodę mineralną dla reumatyków. 15—7

Komu życie jest mile niechaj dba o żołądek.

Enary powszechnie wyciąg z ziół przeciw katarowi żołądka, dysenterji, cholery i innym jego zaburzeniom. **dostać można tylko** w składzie apteczonym **Ślaskiego** w Częstochowie ulica Erałowska № 4. Cena flak. 2 rb. z przesyłką 2.25. 789 16—9

Lekarz-Dentysta M. GREJNIEC

Leczenie, plombowanie, czyszczenie, wyimowanie zębów bez bólu. Zęby sztuczne bez podniebienia. Prostowanie krzywo resnących zębów.

Aljeja № 10, dom p. Rajcherowej, gdzie skład apteczny p. Nowicka, telefon № 106.

Kalendarzyk.

24 Września.

Wspomnienie święta dziś N.M. P. od wyk. niewolników jutra Firmina B. W.

Wspomnienie święta dziś Homira jutra Świętopelka

Wspomnienie święta dziś 42. Zakończenie 24. 0 m. 04

MARK TWAIN.

Z dziennika Adama.

Poniedziałek

Ługowłósy nowotwór nazbyt mi w drogę wiazi. To chodzi za mną jak cień, to się kreći dokola mnie. Wcale mi się nie podoba! Nie szukam towarzyswa, nie przywykłem do tego. Ot—urzymaliby się to lepiej innych zwierząt. Małoz ich tu jest?

Dziś pochmurno, wiatr wschodni wieje, oby nie napędził deszczu. My... Skądże znów słowo to mi się bierze? Aha, wiem już, przypominam sobie, słowa tego używa ustawicznie ługowłósy nowotwór.

Wtorek.

Obszedłem me włosci. Nowotwór zwie to „ogrodem”, „Edenem”. Czemu tak, a nie inaczej, wytlómaczyć nie potrafi. Urzymoje, że to wygląda jak Eden—i tyle. Jest-że w tem racja, lub sens jakikolwiek? Dziwactwo! Mnie bo żadne nazwy i porównania na myśl nie przychozda, lecz ten ługowłósy nowotwór każda rzecz, na jaką spojrzę, musi nowem ochrzcić mianem, i to zaraz, zanim zbiorę się na protest, i zawsze też ta sama racja „podobne do tego lub owego”. Spotykamy naprzykład małpę; spojrzę i już woła: „jakie to podobne do małpy”. Masz tobie, biedne zwierze,

Wtorek dnia 24 Września 1907 roku.

Wiadomości historyczne: 1621. Szwedzi zdobywają Rygę i Mitawę. — 1621. Zgon Jana Chodkiewicza. — 1809! Zdobyte Izmaila przez Rosjan.

Kongres „kropli mleka”.

Bruksella, 17 września.

W dniu wczorajszym zakończył tu swoje czterodniowe obrady drugi międzynarodowy kongres „kropli mleka”. Kongres ten ma już swoje tradycje pierwszego światowego zjazdu, który pod tem samym wezwaniem odbył się przed dwoma laty w Paryżu. Obecnie, udział przezięło 600 członków, 16 oficjalnych reprezentantów państw Europy, Ameryki i Australji wszystko to świadczy o ogromnej żywności naste, w imię którego ten drugi zjazd się odbywa. Dla słem tem ochrona niemowlęcia w najogólniejszem pojęciu: zachowanie, jako „instytucji” nazwy „Goutte de lait”, która jako zakres działania jest tylko cząstką ogólnej pracy na tem polu, stanowi — jak to jednomyslnie na obecnym zjeździe stwierdzono — wyraz uznania dla odradzającego wpływu jaki zawadza idea ochrony niemowlęcia tej tak szczęśliwej i pomysłowej organizacji. Istotnie wpływ jej i znaczenie w tym kierunku są niezaprzeczenie olbrzymie. Zastąpienie dorywczej i kosztownej filantropji przez konsekwentną organizację i samopomoc; stworzenie terenu stały styczności pomiędzy umiejętnościami a szerszymi warstwami ludności; możność przeprowadzenia ochrony niemowlęcia bez usuwania go z polu opieki macierzyńskiej; zapobieganie najczęstszym przyczynom chorób niemowlęctwa zamiast ich leczenia; oto namacalnie korzyści tej organizacji, osiągnięte zapomoć środków materialnych znikających małych w postawianiu do dawniejszych instytucji, mających na celu walkę ze śmiertelnością niemowlęcia.

Znaczenie i zalety instytucji Kropli mleka —pojętej nie jako pomoc przy szczytnem żywieniu, lecz przede wszystkim jako rozsądnik

kultury i higieny—zalaży dobitny wyraz w rezolucjach pierwszego kongresu; to też program obecnego zjazdu nie zamykając się w ramach tej instytucji, starał się objąć całokształt usiłowań na polu higieny pierwszego niemowlęctwa. Oczomra iósze referatów, napływających ze wszystkich krajów, a wydanych częściowo drukiem już przed otwarciem kongresu, stanowiły substrat jego obrad. Cenny dokument zwłaszcza stanowi zbiór referatów, dających dokładny obraz form, jakie budzący się obecnie wszędzie ruch ochrony niemowlęcia przybiera w poszczególnych krajach.

Oprócz tego pozostanie po tym drugim kongresie dzieło trwałe i ważne. Jest niem międzynarodowy związek dla ochrony niemowlęcia, którego doskonale zorganizowany projekt przedstawił sekretarz kongresu dr. Lust z Brukseli. Prezsem Związku obrany został prof. Escherich z Wiednia; oprócz niego widzimy w prezydjum najpoważniejsze nazwiska pediatrów i higienistów współczesnych. Siedziba biura związku będzie Bruksella, skąd utrzymywane się ma stały kontrakt ze wszystkimi krajami.

Ważnym tym rezultatem zakończył się obecny kongres. Pozostawia on wrażenie bardzo dodatnie tak ze względu na poważy i umiejętny tok obrad, jak też i dla serdecznego przyjęcia i licznych uroczności, które organizatorowie Zjazdu zgotowali.—Z tych ostatnich szczególnie wspólne wycieczki do Ostendy i Antwerpii pozostały na drugo w milej pamięci. Następny kongres projektowany jest za dwa lata w Anglii.

Z pism i gazet.

„Stoliczne Utro” pisze:

Pierwsze biuletyny o przebiegu wyborów wywarły wrażenie na biurokracji.

Zaniepokoiło biurokrację to, że w liczbie wyborców jest wielu lewicowców.

Dane otrzymane przez gazety bezpośrednio są sprzeczne z doniesieniami agencji telegraficznej.

Wyniki pierwszych dni wyborów ostatecznie zgłosiły resztki nadziei na skutki prawa z d. 16 czerwca; wielu biurokratów zaczyna o-

woców, najbardziej soczystych, najslodszych! Chciałoby to jeszcze, bym gałęzie nakłaniał! Jeśli to tak potrawa, grozi mi ruina. Nam, znów „nam”, ulubione wyrażenie ługowłosego nowotworu. Tak często słyszę, że się na pamięć wyczyli.

Brzask był dziś bardzo mglisty. W takim razie nie wysuwam zwykle nosa z pod szalasa, lecz nowotwór ługowłósy plawi się we mgie, jak w rodzimym żywiole, w deszczu, jak w pogodzie, wychodzi do tego, co ogrodem zowie, i wraca z mokreimi łapami, które radby osuszyć i ogrzać koło mego karku. A gada, a paple! Było tu dawniej tak cicho, tak spokojnie...

Niedziela.

Zmęczony jestem do ostateczności, dziś gorzej, niż kiedybydź. Dzień ten od przeszłego listopada wyznaczony został na spoczynek. Przed tem miewalem sześć dni wypoczynku, co tydzień, teraz... Nowe to i wcale nierozumne porządki. Czy nie zawiele czasem wytworzą się postanowienia, porządków, praw, strasznie wiele rżetesu, a z tem swobody coraz mniej. Nota bene, zdanie to bezpieczniej mi będzie zachować dla samego siebie.

Dziś właśnie zastałem nowotwór ługowłósy pod drzewem z zakazanym owocem. Szczęściem, że wiotkie ramiona dosięgnąć jabłek nie mogą. Wstrząsną drzewem z całej siły, ot tak, ale nie dala rady. Myślę, że owoce są bezpieczne. Takie to słabe, marnie...

(d. c. n.)

Wykonywa pomici, figury, portrety, etkare, roboty przy budowaniu kosciółów, jako też i każde roboty w zakresie rzadbiarstwa wchodzące, od najzwyklejszych do najwzkwintlejszych pod względem artystycznym wykonaniem, ze wszystkich krajowych i zagranicznych przybiera prace artystyczne kamienia i drzewa. Dekoracje domów od ręki modelowane i wszelkie roboty statorskie. Zakład podejmuje się wykonawć roboty w rzeźbiarstwie, malarskiej i kosztorys na każde żądanie damy. Ceny przystępne.

Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Hamieniarski Kruszyński i Proszowski w Częstochowie, Aljeja III dom własny.

bawiać się, aby 3 Duma nie była skrajniejszą od 2.

Obecnie biurokraci już są niezadowoleni z prawa z d. 16 czerwca i to niezadowoleni skupia się przeważnie na autorze prawa z d. 16 czerwca wiceministrze Kryżanowski.

NOWINY.

Ogólne

Odnowienie kościoła polskiego na Kahlenbergu. Od ks. rektora Kuklińskiego z Kahlenbergu otrzymujemy następujące pismo: Uwagam sobie za obowiązek donieść rodom, że pamiątka, droga sercu każdego Polaka, już odnowiona i to bardzo pięknie i gustownie. Roboty zostały wykonane według szkicu, zatwierdzonego przez utlejsze odnośne władze. Z podupadłej i chylącej się ku upadkowi świątyni stworzył się wspaniały dom Boży, godny swej historycznej przeszłości. Wypadła bowiem, by ten pomnik sławy narodu polskiego, w którym król nasz Jan III rankiem 12 września 1683 r. przed wiekopomną bitwą odbył z wodzami wojsk chrześcijańskich ostatnią radę wojenną, gdzie korzył się przed Panem Zastępów, który kieruje losami narodów, gdzie służył do Mszy świętej Marco d'Avianemmu i podczas której przyjął komunie św., gdzie syna swego Jkoba na rycerza pasował—odnowić go godnie do jego historycznej wartości i tak dać innym naukę, iak podobne pamiątki utrzymać być winne.

To energiczne zebranie się do dzieła zrobiło nawet na Niemców niemiłe wrażenie, zyskało u wszystkich zwiędających Kahlenberg uznanie i zachęciło niektórych szlachetnych Niemców do ofiar. I tak książę Jan Lichtenstein ofiarował bardzo wartościową posadzkę, hr. Narrath dwa przesłane pajaki, firma Petris i Fix i Haas i synowie po jednym bardzo cennym dywanie, rzeźbiarz Sonnenschein wykonał za pół ceny marmurową balustradę. Najcenniejszym zaś darem dla kościoła polskiego na Kahlenbergu jest przesłany obraz Matki Boskiej pod wezwaniem imienia Marji, ofiarowanym przez papieża Piusa X.

Koszta robót, dotychczas wykonanych, wynoszą 63.000 koron, spłacono zaś dopiero 31.000 kor.—pozostaje jeszcze dług do pokrycia w kwocie 32.000 koron.

Oprócz tego wymaga koniecznej a rychłej restauracji kaplica Sobieskiego, zakryta i dach kościoła, a na to jeszcze 50,000 koron potrzeba będzie.

Mam jednak nadzieję, że wszyscy dobrej woli a prawdziwi patrioci chętnie pospieszą z materialną pomocą, by to rozpoczęte wielkie dzieło co prędzej dokonać i Bogu na chwałę, a tem samem rozszerzyć cześć dla naszego ukochanego króla Jana III, który na Kahlenbergu nie tylko sam siebie, ale nasz naród polski w całym świecie chrześcijańskim rozstawiał.

Częstochowa.

Występy Kamilińskiego. W dniu dzisiejszym po raz pierwszy wystąpi na scenie teatru miejskiego Kazimierz Kamiliński w otoczeniu artystów teatru Marjana Gawalewicza z Warszawy. Ponieważ, jak donosiliśmy, bilety do krzesła są wyprzedane, administracja teatru, chcąc umożliwić licznie zgłaszającym się wejście do teatru, postanowiła dostawiać pewną ilość krzesel dodatkowych. Wielu więc, którzy zawczasu nie zaopatrzyli się w bilety, będzie mogło z tego udogodnienia skorzystać i podziwiać znakomitego artystę.

Zabawa. W przyszłą niedzielę Towarzystwo dobroczynności dla chrześcian urządzi zabawę w parku miejskim. Jak się dowiadujemy organizatorki zabawy żywo się krzątają, aby program jak najbardziej był urozmaicony. Blizsze szczegóły podamy w następnych numerach.

Napad. W niedzielę o godz. wpół do 8 ej wieczorem do mieszkania robotników fabryki „Mottów“, Pawła Kozucha i Leopolda Bukalaka na Ostatnim Gr. przybyło kilku nieznajomych. Po krótkiej rozmowie wyszli wszyscy na ulicę, gdzie nieznajomi dobywszy rewolwerów, strzelili kilkakrotnie do obydwoch robotników, raniąc śmiertelnie w płeć Bukalaka, Kozuch otrzymał postrzał w szyję. Kula przebiła szyję na wylot i wyszła ustami. Ciężko rannych odwieziono do szpitala. Stan Bukalaka beznadziejny.

Bandytyzm. Dzisiaj rano o godzinie wpół do piątej kilku nieznajomych napadło na ulicy Krakowskiej około domu Plessa na rzecznika p. Adama Makolepszego w chęci ograbienia go. Na szczęście p. M. nie miał przy sobie pieniędzy. Zawiedzeni bandyci pożegnali go życzeniem, aby na przyszły raz bez pieniędzy z domu nie wychodził.

Pożar. Krótko przed godziną dwunastą o północy odezwały się trąbki na pożar. Pałko się na Ostatnim Groszu. Blizszych szczegółów nie mogliśmy się dowiedzieć.

Zawiercie.

Pożar. W nocy z 20 na 21 bm. wybuchł pożar, od którego spłonęły domy Franciszka Neckiego, Antoniego i Jana Burzyńskich, assekurowany na sumę 600 rb., murowany śpiżarni należący do Jana Ciszewskiego, nieasekurowany i dwa drewniane domy wraz z chlewami Jana Kijasa, ubezpieczone na sumę 4.080 rubli. Podejrzany o podpalenie jest jeden z pogorzalców.

Będzin.

Bandytyzm. W niedzielę o g. 9 wieczorem kilku uzbrojonych ludzi wtargnęło do mieszkania p. Menckiego na Starym mieście. Bandyci weszli do mieszkania podług zwyczaju z okrzykiem „rece do gór“. Wystraszona żona p. M., sama jedna w mieszkaniu, pod groźbą rewolwerów wydała posiadaną gotówkę w sumie 28 rb. Grzesznie podziękowawszy za pieniądze bandyci bezkarnie mieszkanie opuścili, przez nikogo nieścigani.

Sosnowiec

Teatr w Sosnowcu pod dyrekcją Eugenjusza Majdrowicza po trzymiesięcznym pobycie w Kielcach, gdzie odegrano 55 przedstawień i urządzono 15-zabaw, połączonych z przedstawieniami teatralnymi, popularnymi popołudniowymi, bezpłatnymi—wrzesa do Sosnowca z powiększonym zmienionym i polepszonym składem osób, oraz z wyrobionym a nowym repertoarem.

Z pierwszych nowości wystawionymi będą: „Barbara Radziwiłłówna“ Felińskiego, „Warszawa w nocy“ Danielewskiego, „Złodziej“ Bernstein, „Assantka“ Perzyskiego, „Bardkacja Bronki“ Krzywoszewskiego, „Ponad wodami“ Engla, „Czy jest co do orleana?“ i „Florette i Patapow“ Hennequin. W powiększonym i odświeżonym składzie szczególnie uwzględniona została część śpiewa, którą reprezentuje para osób z operetki lwowskiej między innymi wracając ułudnie sosnowieckiej publiczności pp. Nynkowskiej.

Sezon otworzy znakomita komedia ze śpiewami i tncami Michała Bałuckiego p. t. „Sprawa kobiet“. Towarzystwo składa się z 85 osób—i ma zamiar jeżeli teatr w Częstochowie będzie nie zajęty, co 2 tygodnie robić wycieczki z nowościami.

Warszawa.

Zabójstwo stójkowego. Wczoraj około g. 11 i pół zrana na rogu ul. Żytniej i Okopowej stali 2 stójkowi posterunkowi. Stójkowi ci właśnie rozmawiali z jakimś, żądającym informacji przechodniem. Nagle do stójkowych podsunęło się 8 nieznanych młodych ludzi, którzy jakby na komendę, zaczęli strzelać do stójkowych, jeden z nich 60-letni Franciszek Jaworek trafiony kulą w głowę, padł na miejsce; trupem, towarzyszył jego Zdzisław widząc los Jaworka, padł na bruk. To go uratowało. Nieznani ludzie zabrali rewolwery stójkowym, poczem zbiegli.

Jedna z kul trafiła w głowę siedzącego na koźle 60-letniego dorozkacza Juliana Ocheakowskiego. Rannego przewieziono pogotowie do domu, gdzie wkrótce zmarł. Zwłoki zabitego stójkowego odstawiono do prosektorjum. Sprawcy zbiegli.

Schwytanie bandytów. Wczoraj w godzinach przedpołudniowych stacja Czerniewiec, kolei wiedeńskiej została otoczona przez strażników ziemskich i zwolanych chłopów w celu schwytania bandytów, jacy podług otrzymanych wiadomości z Warszawy, mieli przybyć i zatrzymać się na tej stacji.

W istocie w bufcie ujrzano 2 młodych ludzi, których odrazu obezwładniono i skrepowano przyniesionymi powozami. Po zrewidowaniu znaleziono przy nich 2 brauningi, dwa sztylety i 70 nabełgów.

Nie byli to jednak wszyscy, gdyż z Warszawy wyjechało ich kilkunastu, podobno z zamiarem napadania na dwory obywateli kujawskich.

Telegramy.

Rozstrzelanie.

Łódź, Tel. wł. 28 bm. Dzisiaj rozstrzelano ośmiu robotników oskarżonych o współdziałanie w zabójstwie Mieczysława Silbersteina, dyrektora i współwłaściciela zakładów pod firmą „M. Silberstein“.

Wybuch gazu.

Wilno TAP. Na ulicy Szopena u drzwi

kantoru Towarzystwa „Mazut“ nastąpił wybuch lampy gazowej. Wypadku w ludziach nie było.

Strzały do policji.

Ryga TAP. Podczas rewizji domu przy ulicy Aleksandrowskiej strzelano do policji. Zabity stójkowy. Wyszarżami z rewolweru został zabity napastnik i jego spółniczka. Przy zabitym znaleziono jeden mauser i dwa brauningi.

Zytomierz W miasteczku Pinke trzech bandytów napadło na mieszkanie policjanta, którego ranił. Miejscowi włościanie puścili się w pogon za bandytami. Scigani uchodząc odstrzeżiwali się. Szesciu włościan rannych, jeden zmarł. Wszyscy trzech bandyci zostali ujęci.

Rozruchy rolne.

Zadońsk 23 TAP. We własnych dobrach zostali zabici właściciele ziemscy Aksenow i Isepp.

Zamachy.

Odesa 23 TAP. Dnia 20 b. m. o północy został ciężko ranny dozorca policyjny, który w tych dniach aresztował dwóch rabusiów.

Teheran 23 TAP. Wskutek postawiania się wojsk tureckich w głąb kraju panuje wśród ludu ogromne wzburzenie.

Przez 2 dni z rzędu wygłaszano w meczecie Sapochsalaru mowy, otwarcie podburzające ludność przeciwko władzy Szacha.

Obłęd hakatystyczny.

Poznań Tel. wł. Sąd w Starogardzie skazał ks. proboszcza Olszewskiego z Osieka za popieranie starań o polską naukę religii w szkołach i przeczytanie na ambonie kilku gustepów z odczytu księży dekanatu lubawskiego — na półtora roku więzienia. Sąd rozkazał ks. Olszewskiego natychmiast uwolnić.

Strajk kolejowy w Anglii.

London, Tel. wł. Sekretarz związku kierowników lokomotyw oświadcza, że 19 000 członków związku nie przyjmą udziału w projektowanym strajku kolejowym. Sądzą więc powszechnie, że strajk się nie uda.

Dalej grożą strajkiem tkaczy i stolarzy w Belfascie i Glasgowie oraz szwecy w Nordwiche. Niezadowolone w kołach robotniczych sta się coraz większem.

Rozmaitości

— 0 —

Polsoczyzna fabrykantów bielskich. Fabrykanci z Bialej i Bielska ogłosili lokautową odezwę, której język, stylizacja i ortografja pozostanie cennym dokumentem dla przyszłego archiwum pamiątek miast Bialej i Bielska. Przytaczamy ją w dosłownem brzmieniu z zachowaniem ortografji:

„Do naszych robotników! Postanowienie chrześcijańsko socjalnego zgromadzenia, także i przymowy chrześcijańsko socjalnych przewodników nie zostały dotrzymane i w duzo fabrykach ruch nie może dotrzymane być, dlatego też zostaną od dzisiaj wieczór, poniedziałek 9 września br. wszystkie fabryki aż na dalsze zamknięte.

Jeżeli się w bieżącym tygodniu tyle robotników zameldują, że we wszystkich fabrykach bez wyjątku ruch dotrzymane być może, tak się w poniedziałek 16 t. m. robota zaś rozpoczyna. Umowa na wprowadzenie ugodzonych tarifów piśnnych i rewizja tych tarifów od fabryki do fabryki w czasie 14-tu dniach po rozpoczęciu roboty we wszystkich fabrykach zostanie dotrzymana. Organizacja pracodawców.

Sprawozdanie

Giełdowe Biura Bankowego Gazety Losowań w Warszawie, ulica Krakowskie-Przedmieście № 47/49.

Warszawa, d. 22 Września 1907 r.

W tygodniu sprawozdawczym usposobienie tak dla papierów lokacyjnych jak i państwowych było mocniejsze. Papiery państwowe z 4 proc. Rentą na cele normowały się zwyklowo a pożyczki premjowe znacznie podniosły się w cenie zwłaszcza I i II Em. Z wartości lokacyjnych szczególnie interesowano się 4 i pół proc. list. Zast. Ziemskimi których zakupiono sporą ilość. Licznych również dokonano transakcji list. Zast. m. Warszawy obu procentowań.

Z końcem tygodnia kursy w ten sposób się ukształtowały. Za 4 proc. Rentę, żądano 71 za 5 proc. Nową Poz. Warsz. z 1905 r. 92.

za Nową Póz. Zewn. z 1906 r. 87.65, za pożyczki Premiów 1 Em. 372, II Em. 270, za Szlacheckie 228, za 4 i pół proc. oblig. m. Warszawy 74.50 przy chęci płaćenia 73.25, Za 4 i pół proc. Listy Zast. Ziemskie płacono 87.25, Za 5 proc. m. Warszawy żądano 87.50 a 4 i pół proc. Miejskie sprzedawano po 82.05 do 82.10. — Z prowincjonalnych listów Zast. dokonano transakcji nielicznych 4 i pół proc. list. Zastawnemi m. Łodzi oraz 5 proc. m. Piotrkowa.

Za 5 proc. m. Częstochowy, Kielc, Plocka i Radomia żądano 84 płacono 82; — M. Lublina i Łodzi żądano 88 płacono 86, — m. Piotrkowa i Łomży żądano 83 i pół płacono 82, m. Siedlec i Suwałk żądano 83 i pół płacono 82 i pół. Za 4 i pół proc. m. Łodzi żądano 81 i pół płacono 80 i pół.

Akcje w słabym ruchu. Z bankowych obracano Banku Handlowego po 302, 303. — Z akcji metalurgicznych za Rudzkie płacono 437 i pół za Putiłowskie 95%.

Monety zagraniczne w żądaniu: marka 47 k., korona 40 $\frac{1}{2}$ k., frank 38 $\frac{1}{2}$ k., funt sterling rb. 9 kop. 60.

Uspokojenie końcowe stałe.

Ofiary:

Na kościół św. Rodziny.

Złożone z fabryk w ciągu ubiegłego tygodnia.

Ostatni Grosz — oddział mechaniczny rb. kop. 69, szpagaciarnia — nočna zmiana rb. 21 kop. 39, z remizy dr. żel. W. W. rb. 8 kop. 78 fabryka p. Bejma rb. 23 kop. 86, fabryka Pełtzerów — preparacja rb. 6 kop. 73, fabryka Pełtzerów — oddział czesankowy rb. 4 k. 42, igłarnia p. Heniga rb. 26 kop. 10, Motte — wydział mechaniczny rb. 104 kop. 6, Motte — szarytarnia rb. 24, papiernia — od mężczyzn rb. 72 kop. 6, Motte — cwerterzy, zmiana dzienna rb. 44 k. 40, fabryka juty „Warta“ rb. 325 kop. 60, Motte — z wydziału papierków rb. 21 kop. 73, Motte — pakownia rb. 11 kop. 55, farbiarnia rb. 7 kop. 48, Motte — oddział płam rb. 13 kop. 12, Częstochowianka — magazyn rb. 1 kop. 25, Częstochowianka — oddział juty rb. 31 kop. 18, Częstochowianka — nowa fabr., skraćniarnia i dufarnia rb. 18 kop. 20, Remiza rb. 5 kop. 33, Ostatni Grosz — stara apretura rb. 3 kop. 80, Bte-

szno — ara — przedziałna rb. kop. 51, szpagaciarnia — magazyn rb. 10 kop. 65, Częstochowianka r/11 kop. 80, furmani i węglarze rb. 4 kop. 0, Motte — przedziałna rb. 5, Motte — preparat, zmiana dzienna rb. 72 kop. 21, Motte — praracja, zmiana nočna rb. 29 kop. 57 i pół, Motte — igłarnia rb. 8 kop. 90, Motte — skraćniarnia rb. 25 kop. 37. Razem rb. 980 kop. 71.

Stare drzewa.

Niedawno wyszła książka pó francusku napisana, p.t. „Nos arbres“ (nasze drzewa). Autor p. Henryk Correwon, szwajcar z pod Genywy, słynny znawca roślin alpejskich i znawca ich hodowca, opisał w niej wszystkie drzewa swej ojczyzny, podał mnóstwo podobizn oraz wymiarów leśnych i parkowych.

Szwajcaria jest krajem urodzajnym i posiada ona wszelkie klimaty, od ciepłego nad jeziorami Lugano i Como, aż do syberyjskiego w stępie wysokich Alp. Nic dziwnego, że w książce Correwona znalazły się opisy i takich drzew, których u nas wcale nie ma, które tylko w małych okazach (Araucaria Cedry) widzicie można w szklarniach. Nasz kraj kochany ma klimat dosyć niejednorodny; wogóle raczej nieco ostry, niż łagodny. Często w ciągu jednej doby termometr potrafi podskoczyć lub opaść o stopni 10 albo i więcej. Takie przemiany gwałtowne są zębne dla drzew delikatnych. Suche znów powietrze lądowe nie sprzyja różnym drzewom iglastym i trwałolistnym. Pomimo to wszystko lasów mamy jeszcze dużo, a w nich kryją się niekiedy olbrzymie sosny, dęby, graby, a na górach Święto-Krzyskich jodły i buki.

Zdarzają się, ale znacznie rzadziej, i mało znane zamorskie drzewa ogromnych wymiarów, jak np. orzech czarny w ogrodzie pałacowym w Mińsku Mazowieckim, jak perłówka (Sophora japonica) w Szulzewie pod Aleksandrowem pogranicznym, jak sileczne orzeszniki (Carya alba) w Podzamczu, ale tych posiadamy mało. Przyczyna leży w tem, że dopóki nie było kolei żelaznych, sprowadzanie drzew z zagranicy było bardzo utrudnione, a na osiach rośliny w drodze marnowały się w czasie dłu-

gotującego przewozu. Tylko szczególnie miłośnicy potrafili zdobyć drzewa rzadkie z dalekich krajów i u siebie je posadzić. Często jednak spadkobiercy takiego przyjaciela drzew wycinali najrazdziej okazy dla solarzów lub na opał, byle trochę pieniędzy zyskać. Na co je obraćali — lepiej nie mówić.

Gdy się pojedzie za granicę, to w Czechach już znajdziemy czy to dęby Keenera pod Karlsbadem, czy osoblwe graby w Dieczynie, czy kilkusetnie lipy pamiątkowe, otoczone szczególnie poszanowaniem, ze czcią graniczącem. Dba zaś o nie nie tylko właściciel, który się niemi szczyli, ale i cała okolica. Wdzieliśmy nieraz szczytki takich drzew już zwałonych, otoczone kratą żelazną, by zię jak najdłużej przechowały. Gdy w paryskim ogrodzie botanicznym uszła pierwsza akacja (Robinia pseudacacia) przez Robina z Ameryki północnej przywieziona, z której się te drzewa po Europie rozmożyły, to pielęgnowano starannie siewkę, w dziupli wyrosła, by ta matkę rodu zastąpiła. I tak się stało.

Stare drzewa to są żywe świadki minionej, często świetnej przeszłości. Patrzyły one na pracjów naszych, były ich rówieśnikami i towarzyszami. Pod ich cieniem wychowywały się pokolenia, korony tych drzew przyglądały się dziejom ziemi rodzimnej. Szemrały liśniami w dni radosne, pasowały się w wiewrem i burzę w godziny rozpaczły i płaczą.

Zachęcamy też bardzo przy tej sposobności do sadzenia w ogrodach ozdobnych pojedynczo pięknych dębów stożkowych, lip krymskich, klonów welnistych (Acer dasycarpum), pomnikowych wiązów, czerwonołistnych buków, wspaniałych modrzych i srebrzystych świerków i różlicznych jodeł. Z czasem i prawunki nasze będą je podziwiała, a na ziemi naszej wyściśniemy wyraźne znaki kultury, która na znajomości i zamiłowaniu do drzew także polega.

Ruble w Berlinie.

Dziś 23 września 216.45.

B. P.

Eleonora z Machonbaumów

HENRYKOWA REICHEROWA

przeżywszy lat 76, po krótkich cierpieniach, zmarła 21 września r. b. w Sosnowcu.

Wyprowadzenie zwłok na cmentarz miejscowy nastąpi w Środę t. j. w dniu 25 Września, o godz. 10 rano, o czem zawiadamiają stroskani mąż, dzieci wnuki i prawnuki.

Rozkład jazdy pociągów na kolei Wiedeńskiej.

| W stronę Sosnowa i Granicy. | | | | | | W stronę Warszawy. | | | | | |
|-----------------------------|------------|-----------------|--------|----------------|--------------|--------------------|------------|-----------------|--------|----------------|--------------|
| № | Pociągi | Przy- chodzi | Postój | Ode- chodzi | Czas | № | Pociągi | Przy- chodzi | Postój | Ode- chodzi | Czas |
| 19 | Osobowy | 6.37 | 12 | 6.49 | rano | 18 | Osobowy | 6.34 | 8 | 6.42 | wieczorem |
| 9 | Pocztowy | 11.37 | 10 | 11.47 | przed połud. | 2 | Kurjerski | 2.44 | 8 | 2.52 | w nocy |
| 15 | Osobowy | 2.37 | 8 | 2.45 | po połud. | 38 | Osobowy | 9.59 | 10 | 10.09 | wieczorem |
| 17 | " | 5.48 | 10 | 5.58 | " | 20 | " | 1.52 | 10 | 2.02 | w nocy |
| 5 | Pospieszny | 7.20 | 8 | 7.28 | wieczorem | 56 | Mieszany | 12.09 | 15 | 12.24 | " |
| 37 | Osobowy | 9.00 | 10 | 9.10 | " | 40 | Osobowy | — | — | 5.25 | nad ranem |
| 39 | " | 12.00 | — | — | w nocy | 6 | Pospieszny | 9.39 | 8 | 9.47 | rano |
| 55 | Mieszany | 9.04 | 18 | 9.22 | rano | 16 | Osobowy | 11.11 | 9 | 11.20 | przed połud. |
| 1 | Kurjerski | 4.16 | 8 | 4.24 | nad ranem | 10 | Pocztowy | 8.36 | 10 | 3.46 | po połud. |

Rozkład jazdy pociągów na kolei Herbącej.

Z Częstochowy do Herbów, odchodzi: o 7.30 r., 9.14, 11.49 przed połud., 3.23, 5.53 po południu oraz w święta o 2.10 po popołudniu.
 Z Herbów do Częstochowy, odchodzi: o 7.27 r., 10.17 r., 1.06, 4.50 po połud., 8.19 wieczorem, raz w święta o 7.20 wieczorem.
 Z Częstochowy do Hantke, odchodzi: o 7.30 r., 1.55, 5.00 po południu, oraz w święta o 11.2 przed połud. i 5.34 po południu.
 Z Hantke do Częstochowy, odchodzi: o 8.20 r., 12.05 w połud., 4.05 popołud. i 6.05 wieczór or. w święta o 2.30 po połud.
 Z Częstochowy do Blachowni, odchodzi o 5.53 rano. — Z Blachowni do Częstochowy, odchodzi o 7.53 po połud.

Nowość!

Największym nowoczesnym wynalazkiem pod względem kulinarnym i ekonomicznym jest

Nowość!

„ŻYCIE” środek odżywczy bez żadnych składników sztucznych

Wynalazek **Zygmunta Sobocińskiego.**

Drożyzna opału i brak czasu nie pozwalają wielu osobom należycie odżywiać się, bo spożywanie w lichym gatunku herbaty, kawy, lub mało pożywnych zimnych potraw dodatnio na organizm ludzi pracy nie wpływa. Brakowi w tym względzie w zupełności zapobiega nowowynalazek **Konserwa „ŻYCIE”** która smakiem i wielce pożywnymi częściami swemi przewyższa wiele, bardzo wiele innych. Jest zdrową i daje się łatwo przygotować, a przez niską cenę jest przystępna dla wszystkich bez wyjątku osób. **Konserwa „ŻYCIE”** nie wymaga zupełnie gotowania; rozbita łyżką w gorącej przegotowanej wodzie, jest już gotową wyborną zupą do użycia. Na 3-4 głębokich talerzy wystarcza porcja konserwy „ŻYCIE” za 26 grzy, a dla pojedynczych osób wystarcza w zupełności, pół porcji za 13 groszy — 1 1/2 — 2 talerzy wybornej bardzo pożywej zupy.

Konserwa „Życie” jest zupełnie nowym wynalazkiem i wyrobem krajowym.

Nabywać można w fabryce parowej **Jana Szperlinga** w Będzinie, ziemia piotkowska.

Składy główne w Częstochowie: **S. Ruciński III** Aleja dom wiasny; **Z. Sobociński** handel win, rynek Jasnogórski № 25.

Żądać we wszystkich sklepach kolonialnych i spożywczych. **Handlującym rabat.**

814

30—9

GOLGOTA

w żywych obrazach w wielkim budynku panoramy. Aleja I obok parku. Otwarta codziennie.

Nadeszły nowe obrazy w kolorach.

№ 745.

NARODOWE

Papierosy

20 sztuk 5 kop.

Tow. Akc. Szw.

I. L. SZERESZEWSKIEGO

847

ŻAŁAĆ WSZĘDZIE.

6—3

Nieźrównanej dobroci emalje podłogowe

„NOBILES”

sprzedaje skład apteczny **Stanisława Hamburga**, Aleja II róg Teatralnej, Częstochowa. 20—7

Skład sukna i kortów

Zygmunta Goldmana

w Częstochowie, II Aleja № 20, dom P. Lerner.

Poleca na sezon bieżący wyroby sukienne pierwszorzędných fabryk. Ceny b. umiarkowane.

Wydawca. F. O Wilkoszewski.

Towarzystwo

„Europejska Konkurencja”

Sosnowiec, ul. Modrzejska dom p. Turskiego.

Wszystkie przedmioty po 20 kop.

Między innymi towarami wyroby galanteryjne, terrakotowe, majolikowe i toaletowe.

Oddziały nasze we wszystkich większych miastach Królestwa Polskiego i Rosji. 851—36—9

Wielka
W. ZAWADY
w Częstochowie
ulica Szkolna № 20.
poleca wspaniałe
bukiety, wieniec,
Kwiaty cieżte, dekoracje
o 1/2 taniej niż w sklepach
ogrodniczych
Zapas dzienny 5,000 róż ciętych
879—5—3.

! KAPUSTA !

„Sława Halinowa”
Słynna i niezrównana w smaku i wydajności
Punt 1 1/2 kop. pud 45 kop. Pomidor „Delikatesy” Halinów Szkolna Nr. 20
880 4—2

Zakład kuśnierski

Tomasza Nagłowskiego

w Częstochowie, ulica Wieluńska
№ 3

poleca w wielkim wyborze: tołuby stróżowskie, spodnie, kamizelki, serdaki. Tamże wyprawa skór.
899 15—1

Zaginął paszport wydany na imię Antoniego Stenberga gm. Pajęczno pow. Noworodamski. Złożył w magistracie Sosnowieckim za wynagrodzeniem. 896—3—1

Subjekt handlowy
poszukuje posady ekspedienta w branży kolonialnej. Adres Wrzosowa A. Olczyk.
900 0—1

Przybłął się pies biały puceł. Wiadomość u Krakowska Nr. 14 F. Win.
898 1—1

Do wydzierżawienia 6 mórg ogrodu warzywnego z łąką w mieście. Wiadomość u p. Wodzyńskiego, Warszawska rogatka Restauracja.

Sprzedam dom murowany piętrowy, ulica Stawowa Nr. 5. 813—8—2

Duży poboczny zarobek

otrzyma, kto weźmie nasze przedstawicielstwo. Oferty pod A. K. 1000, adresować L. i E. Metzł z S-ka Moskwa. 890—5—2

Subjekt

potrzebny zaraz do zakładu fryzjerskiego Jakóba Mittelmana w Dąbrowie Górniczej ul. Stacyjna. 873—8

Domek sprzedam z powodu wyjazdu zaraz ul. Warszawska Nr. 105. 893—4—3

Przyjmuję zamówienia na wyborowe jabłka zimowe ceny umiarkowane dostawa w Październiku 2-ka Aleja № 25. Owsianna.

Sprzedam bryczkę. Wiadomość ulica Sw. Barbary № 22. 2 7—8.

Redaktor: Wł. Rowiński.